

În caz de accidente profesionale este necesară acordarea corectă a primului ajutor medical, referitor la care muncitorii trebuie instruiți.

Agravări ale traumatismelor mici sînt erupțiile purulente tegumentare, care survin și din alte cauze (hainele de protecție murdare, lipsa posibilităților de a spăla mîinile ș. a.). Erupțiile purulente cutanate cauzează incapacitatea de muncă a muncitorilor

unui șir de profesii (din industria minieră, carboniferă, petrolieră, de construcție a mașinilor ș. a.).

În afară de măsurile generale de combatere a erupțiilor purulente tegumentare, o mare importanță are profilaxia microtraumatismelor de producție, iar în caz de survenire a lor — acordarea imediată a primului ajutor medical.

Capitolul 23. LEGISLAȚIA MUNCII ÎN U.R.S.S. OCROTIREA MUNCII FEMEILOR, PERSOANELOR ÎN VÎRSTĂ ȘI A ADOLESCENȚILOR.

Măsurile de asanare a condițiilor de muncă și de ocrotire a muncii sînt bazate pe Constituția U.R.S.S. Codul muncii, hotărîrile și instrucțiile Ministerului ocrotirii sănătății al U.R.S.S. și ale departamentelor respective.

Codul legislației muncii include normele legislative referitoare la durata zilei de muncă, ocrotirea muncii femeilor și adolescenților, tehnica securității de la întreprinderi ș. a.

Legislația sovietică prevede limitarea muncii suplimentare Fiecărui muncitor i se asigură concediul anual plătit, iar celor de la muncile nocive sau periculoase li se acordă concediu suplimentar de durată diferită.

Muncitorii din sectoarele deosebit de nocive, conform normativelor aprobate de Consiliul Unional al sindicatelor, sînt asigurați cu haine și dispozitive de protecție pe contul întreprinderilor.

Conform articolului 139 al Codului muncii întreprinderile și instituțiile sînt obligate să ia măsuri de lichidare sau diminuare a factorilor nocivi, de profilaxie a accidentelor de muncă și să mențină locurile de muncă în ordinea cuvenită.

Astfel, legislația muncii, hotărîrile, instrucțiile și normativele igienice au creat o bază bună pentru condițiile sănătoase de muncă, profilaxia intoxicațiilor și morbidității profesionale, diminuarea morbidității și traumatismelor profesionale.

OCROTIREA MUNCII FEMEILOR

Conform Constituției U.R.S.S., femeia are drepturi egale cu bărbatul pentru activitatea în toate domeniile economiei, vieții sociale, culturale și politice ale țării.

Concomitent legislația sovietică asigură protecția femeilor de muncile nocive : care solicită eforturi fizice mari, cu vibrații, presiuni mari de abdomen, muncile în condițiile toxice, ce influențează aparatul genital al femeilor. Femeilor li se interzice transportarea greutăților mai mari de 20 kg, iar în doi mai mari de 50 kg.

O deosebită atenție acordă Legislația muncii femeilor gravide și mamelor care alăptează. Femeile gravide nu lucrează în schimburile de noapte, lor li se acordă concediu de maternitate — 56 zile pînă la naștere și 56—70 zile după naștere. În afară de aceasta, femeilor li se acordă un concediu plătit pînă copilul împlinește un an și jumătate. Mamele care au copii mici sînt eliberate de lucrul suplimentar.

Întreprinderile trebuie să dispună de camere pentru igiena femeilor.

OCROTIREA MUNCII PERSOANELOR DE VÎRSTĂ ÎNAINȚATĂ

În țara noastră sînt elaborate un șir de măsuri întru prelungirea longevității și perioadei de activitate a oamenilor muncii.

Cunoștințele și experiența celor în vîrstă sînt un avut național și trebuie folosite în deplină măsură. Mai mult de jumătate din pensionari și-au păstrat capacitatea de muncă (A. I. Rubakin) și doresc să-și continue activitatea.

Angajarea celor în vîrstă în muncă are și un anumit substrat social-economic, munca fiind un factor stimulant pentru menținerea sănătății, tonusului vital și psihic.

Particularitățile fiziologice ale organismului în vîrstă, scăderea labilității multor funcții, în special ale sistemului nervos cen-

tral, scăderea capacității de muncă necesită măsuri speciale pentru ocrotirea muncii celor de vîrstă înaintată. Ei trebuie să muncească sau în condiții mai ușoare, sau mai ușoară să fie munca. Totuși trebuie de luat în considerație, că oamenii în vîrstă preferă să lucreze la locul lor obișnuit de muncă.

În asemenea cazuri durata zilei de muncă va fi redusă, munca și odihna vor alterna rațional.

Angajarea în muncă a celor în vîrstă se va face conform vârstei, stării sănătății și specificului muncii.

OCROTIREA MUNCII ADOLESCENȚILOR

În U.R.S.S. munca adolescenților de asemenea este ocrotită de legislație. Angajarea

în muncă a copiilor pînă la 14 ani este interzisă, durata zilei de muncă a adolescenților este redusă pînă la 6 ore. Munca suplimentară și în schimbul de noapte a adolescenților de 14—16 ani este interzisă.

În condiții nocive la muncă se admit persoanele de la 18 ani. Greutatea pe care o transportă adolescenții de 16—18 ani (băieții) nu trebuie să depășească 16,4 kg, iar cea pe care o transportă fetele — 10,2 kg.

Cu scopul de a controla starea sănătății pentru a lua la timp măsurile necesare în caz de dereglare a ei, adolescenții sînt dispensarizați, trec examenul medical de angajare în muncă și examenele medicale periodice.

Capitolul 24. MIJLOACELE DE PROTECȚIE

Conform legislației muncii, muncitorii de anumite profesii sînt asigurați cu mijloace individuale de protecție. Dintre acestea fac parte: îmbrăcămintea, mănușile, încălțămintea, ochelarii, capișoanele de protecție, dispozitivele împotriva zgomotului ș. a.

Îmbrăcămintea de protecție este destinată apărării corpului de acțiunea acizilor, bazelor, toxinelor, prafului, substanțelor poluante, de radiația ionizantă, umiditate ș. a. Îmbrăcămintea de protecție se confecționează conform standardelor unionale (St.U.S.).

Hainele de lucru sau cele de protecție nu trebuie să stingherească mișcările sau să sporească eventualitatea traumatismelor. Stofa, materialul pentru îmbrăcămintea de protecție se va alege în dependență de destinația hainei.

Îmbrăcămintea termoizolantă a fost elaborată de Institutul de protecție a muncii (I.P.M.). Aceste haine se confecționează din țesătură deasă de bumbac, în părțile expuse acțiunii termice aceste haine se fac din trei straturi de țesătură, cel din mijloc fiind din țesătură spongioasă de lînă.

Capul va fi protejat de acțiunea termică de pălării confecționate din postav.

Pentru protecția împotriva picăturilor de metal topit se întrebunțează haine de pînză de cort sau din lînă impregnate cu diferite substanțe ignifuge (peopren, sovpren, clorvinil ș. a.).

Pentru protecția împotriva acizilor se uti-

lizează țesături de lînă, cauciuc sau țesături îmbibate cu policlorvinil. De acțiunea substanțelor alcaline cel mai bine protejează hainele de in și bumbac.

Împotriva acțiunii prafului toxic sau iritant se folosesc haine din țesături de tip moleschin, care sînt slab permeabile de praf. Costumele și echipamentul împotriva prafului trebuie să aibă cit mai puține găuri, deschizături, prin care praful ar putea să pătrundă subvestimentar.

Pentru protecția împotriva umezelii se întrebunțează îmbrăcămintea de protecție confecționată din materiale impermeabile. Sînt de preferat țesăturile din pînză de cort, țesăturile cauciucate sau impregnate cu uleiuri vegetale polimerizate, rășini clorvinilice.

Pentru a apăra pielea de acțiunea uleiurilor minerale și solvenților organici se recomandă haine de protecție (șorturi, mănuși) din țesături rezistente la uleiuri acoperite cu un strat de albumină tanată. Țesăturile cauciucate apără tegumentele de apă de soluții antigel.

Curățirea și spălaturile îmbrăcămintei de protecție trebuie să se facă de către întreprindere, în caz de necesitate această îmbrăcămintea trebuie să se dezinfecteze sau să se degazeze.

Ochelarii de protecție se utilizează pentru apărarea ochilor muncitorilor împotriva stropilor de metal, acizi, substanțe alcaline, împotriva pulberii proiectate cu viteză, pre-

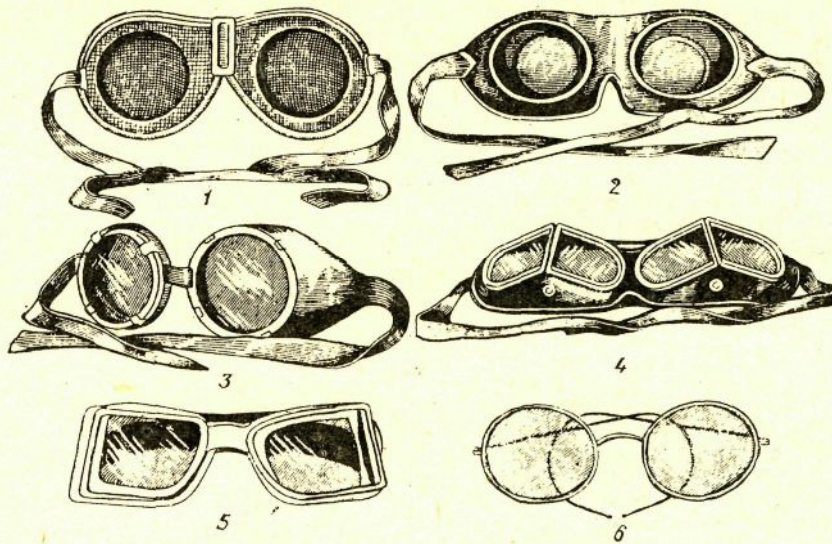

Fig. 68. Diferite tipuri de ochelari de protecție :

1 — cu rețea de sirmă ; 2 — antipraf ; 3 — ochelari în solzi ; 4 — pentru șoferi ; 5 — pentru aviatori ; 6 — deschiși.

cum și împotriva acțiunii dăunătoare a radiației.

Ochelarii de protecție, pe lângă condițiile de bază, trebuie să satisfacă și următoarele condiții generale : să nu reducă cîmpul vizual, să nu înrăutățească claritatea vederii, să nu obosească ochii, să nu se încălzească, să fie ușori, să adere de față și să nu irite pielea. Se recomandă, ca ochelarii să fie făcuți din sticlă «Triplex», alcătuită din trei straturi, astfel de spargerea neașchiindu-se. Principalele tipuri de ochelari de protecție sînt reprezentate în fig. 68.

Pentru protecția ochilor de așchii și particule proiectate cu viteză se recomandă ochelarii în solzi (3) sau cei cu rețele de sirmă (1), pentru praf — ochelarii antipraf (2), aceștia fiind utilizați și pentru protecția împotriva împrăștiurilor, acizilor și substanțelor alcaline.

Pentru a apăra fața și ochii de surcele și așchii de metal proiectate cu viteză se recomandă utilizarea ochelarilor din sticlă organică în formă de panou.

Pentru protejarea ochilor de lumina intensă a arcului voltaic și acțiunea radiației ultraviolete se utilizează ochelari cu sticle de protecție montate în măști de protecție (fig. 69).

Cu acest scop sînt utilizate sticle de tip E. S. — 100, E. S. — 300, E. S. — 500, în dependență de intensitatea curentului electric (în amperi — 100, 300, 500) din timpul sudatului. Ochelarii muncitorilor auxiliari se fac cu sticle filtrante galben-verzi de tip V. E. S.—1, V. E. S.—2, V. E. S.—3.

Ochelarii cu sticlă colorată apără împotriva acțiunii razelor de lumină vizibilă și infra-roșii și sînt utilizați de oțelari, furnaliști, topitori, laminoriști. Filtrele se aleg în dependență de temperatura focului : P—1200, P—1500 sau P—1800.

Pentru protejarea ochilor de acțiunea cîmpului magnetic cu frecvență supraînaltă se

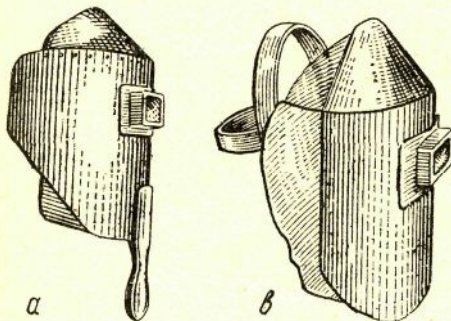

Fig. 69. Măști de protecție pentru sudorii electrici.

1 — cu filtru din vată ; 2 — F-45 cu două filtre din carbon rezistent la umezeală ; 3 — F-45 — aceeași ; 4 — R.I.-19 cu filtru din fetru :

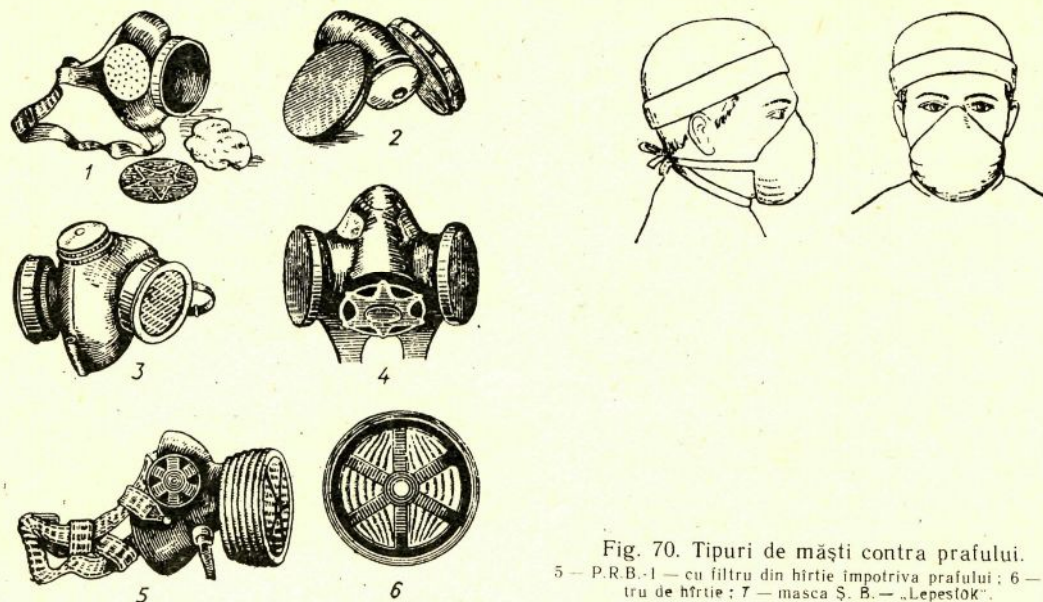

Fig. 70. Tipuri de măști contra prafului.
5 — P.R.B.-1 — cu filtru din hirtie împotriva prafului; 6 — filtru de hirtie; 7 — masca Ș. B. — „Lepestok”.

utilizează ochelari din sită măruntă metalică.

Măștile și antigazele împotriva prafului sînt utilizate pentru a proteja căile respiratorii de acțiunea prafului. Măștile sînt alcătuite din față și filtru. Ca material filtrant se utilizează vata, fetrul, hîrtia ș. a. Principalele condiții, cărora trebuie să corespundă masca antipraf, sînt: capacitatea de filtrare eficientă și jena respiratorie cit mai mică. Tipurile de măști antipraf sînt reprezentate în fig. 70.

Mai frecvent sînt utilizate măștile de tip Ș. B.—I «Lepestok».

Pentru protecția căilor respiratorii de pătrunderea gazelor se întrebuintează măștile cu filtru.

În cazurile, în care nu se pot folosi măști antigaz filtrante, (concentrații toxice prea mari) se utilizează măștile antigaz cu fur-

tun.

Dacă furtunul are o lungime mai mare de 18 m aerul nu poate pătrunde și trebuie injectat în măști. În aceste cazuri temperatura aerului injectat va fi de 18—25°C. La lucrările cu nisip de cuarț în fire sub mască trebuie să se injecteze cite 160—200 m³ de aer curat pe minut.

În unele condiții (zbor la înălțimi mari, la scafandri, pompieri) se întrebuintează măști antigaz izolante cu oxigen.

Dispozitivele de protecție împotriva zgomotului. Pentru protecția individuală împotriva zgomotului se utilizează antifonoanele. Antifonul I.O.T. constă din două cutii unite printr-un coif dintr-o țesătură ușoară. Cutiile sînt făcute din materiale care absorb zgomotul, ele cuprind strîns pavilionul urechilor.

Capitolul 25. CERINȚELE IGIENICE FAȚĂ DE AMENAJAREA ȘI MENȚINEREA ORDINII LA ÎNȚEPRINDERILE INDUSTRIALE

Normativele sanitare unionale pentru proiectarea întreprinderilor industriale includ toate cerințele igienice față de proiectare: cerințele față de microclimatul industrial, față de iluminăția naturală și artificială, față de concentrațiile maxime admisibile ale

prafului și substanțelor chimice din aer ș. a. Normativele sanitare în vigoare prevăd de asemenea regulile de exploatare și menținere a ordinii la întreprinderile industriale.

Teritoriul întreprinderilor trebuie să fie bine amenajat — sistematizat rațional, cana-

lizat, iluminat, pavat, spațiile libere să fie înverzite. Căile de comunicare pentru pietoni și pentru vehicule trebuie să asigure securitatea. Încăperile de producție vor fi spațioase, uscate, bine iluminate și ventilate.

Întreprinderile industriale e recomandabil să fie situate în clădiri cu un singur etaj, fiind mai comode pentru diminuarea zgomotului, vibrației, temperaturii, umidității și altor noxe profesionale. Secțiile vor fi aranjate consecutiv una după alta, pe parcursul procesului tehnologic. Lucrările ce prezintă o anumită nocivitate — emanarea prafului, toxinelor, zgomot și vibrații se vor efectua în încăperi aparte. Volumul minim de aer pentru un muncitor trebuie să fie de 15 m³ (ventilarea asigură un volum mai mare), astfel se vor asigura condițiile igienice comode de muncă. Suprafața minimă pentru un muncitor este de 4 m². În încăperile de producție nocivă suprafața pentru un muncitor se calculează în dependență de gradul de nocivitate.

† Încăperile auxiliare — vestiarul, camera de spălare, dușurile, camerele pentru igiena femeii se fac în dependență de efectivul și componența lucrătorilor.

O măsură importantă de salubritate este sistemul de iluminare naturală și artificială, care este determinat de Standardul de Stat.

Întreprinderile industriale vor fi asigurate cu apă potabilă calitativă din considerentele 2—3 l pentru un om pe zi, robinetele de apă vor fi la cel mult 75 m depărtare de locul de muncă. Temperatura apei de băut trebuie să fie de 8—12°C.

În secțiile termice muncitorii sînt asigurați cu apă gazoasă puțin sărată. Aceasta se obține, trecîndu-se apa obișnuită prin saturatoare. Calitatea și temperatura apei se controlează periodic.

Dacă la întreprindere lucrează într-un schimb mai mult de 15 femei, atunci trebuie să fie amenajată camera pentru igiena femeii alcătuită din anticameră și cameră cu bideuri. La întreprinderile industriale funcționează unități medicale, care sînt necesare pentru acordarea primului ajutor medical, lucrul sanitar-profilactic, combaterea morbidității și traumatismelor de producție. Structura unităților medicale este următoarea: la întreprinderile unde muncesc de la 300 pînă la 800 de oameni se acordă asistența medicală de către felcer, la întreprinderile cu 800—2000 de oameni — unități medicale deservite de medici. La întreprinderile cu 2000 (în industria chimică și minieră) — 4000 de oameni și mai mult funcționează unități medico-sanitare specializate.

Capitolul 26. IGIENA MUNCII ÎN AGRICULTURA

Agricultura este unul din domeniile importante ale economiei naționale, ea asigură țara cu produse alimentare, cu materie primă vegetală și animală. Agricultura se caracterizează printr-o multitudine de procese de muncă.

În fond există două tipuri de producere agricolă:

1. Cultura plantelor (gramineelor, culturilor tehnice, fructelor și legumelor ș. a.)
2. Zootehnia (vităritul, avicultura, piscicultura ș. a.)

Agricultura în genere și cultura plantelor în special după specificul muncii se deosebește considerabil de munca în industrie, se caracterizează prin deservirea mașinilor agricole, munca în aer liber, specificul sezonier al muncilor, utilizarea diferitor pesticide pentru combaterea dăunătorilor agricoli.

Totodată, munca în agricultură uneori

nu se deosebește de munca în industrie, decurgînd în condiții aproape analoge cu cele din industrie, spre exemplu, munca în atelierele de reparație a tehnicii agricole, la întreprinderile de prelucrare a produselor agricole, în brigăzile de construcție.

Mecanizarea și chimizarea intensă a agriculturii, aplicarea multor mașini și utilaje tehnice noi (tractoare rapide, combine, mașini pentru răsad, utilaje aplicative ș. a.) au modificat radical condițiile de muncă, ridicînd totodată randamentul muncii.

Din multitudinea problemelor igienei muncii în agricultură ținem să atragem atenția asupra:

- 1) Igienii muncii cu mașinile agricole.
- 2) Igienii muncii în lucrul cu pesticidele.
- 3) Igienii muncii la fermele de vite.
- 4) Traumatismele în agricultură și combaterea lor.